

Plan for afvikling af udskudt aktivitet

Baggrund

- Forretningsudvalget har siden efteråret 2020 løbende drøftet status for afvikling af udskudt aktivitet grundet COVID-19.
- Denne plan skal danne grundlag for hospitalernes afvikling af udskudt aktivitet frem til primo 2023.
- Planen er baseret på hospitalernes indmeldinger vedr. udskudt aktivitet og har fokus på udskudt ***kirurgisk*** aktivitet.
- Planen indeholder en redegørelse for udskudt kirurgisk aktivitet, herunder med opdeling på specialer.
- Planen er udarbejdet i samarbejde med hospitalerne.

Resumé

- Omfanget af udskudt aktivitet varierer på tværs af hospitalerne, men der ses især udskudt aktivitet indenfor specialerne: Øjensygdomme, ortopædkirurgi og mavetarmsygdomme (80 pct. af samlede udskudte kirurgiske aktivitet)
- Med undtagelse af Bornholms Hospital er der pr. 21. februar sengelukninger på alle regionens hospitaler, og der lukkes fortsat operationslejer på hospitalerne
- Det er ambitionen, at hovedparten af den udskudte aktivitet afvikles i 2022. På nogle områder forventes afviklingen af udskudt aktivitet at strække sig ind i 2023
- Der er en række forudsætninger for at dette er muligt, herunder særligt den personalemæssige situation ift. villighed til ekstra arbejde, rekruttering mm. Der er væsentlige usikkerheder i forhold til dette
- Hospitalerne har igangsat flere indsatser med henblik på at øge kapaciteten for at kunne afvikle udskudt aktivitet f.eks. omlægning af aktivitet til dagkirurgisk kapacitet, optimeret udnyttelse af operationslejer, viderehenvvisning til privathospitaler, og indsatser for rekruttering og fastholdelse af operationssygeplejersker.

Plan for opfølgning

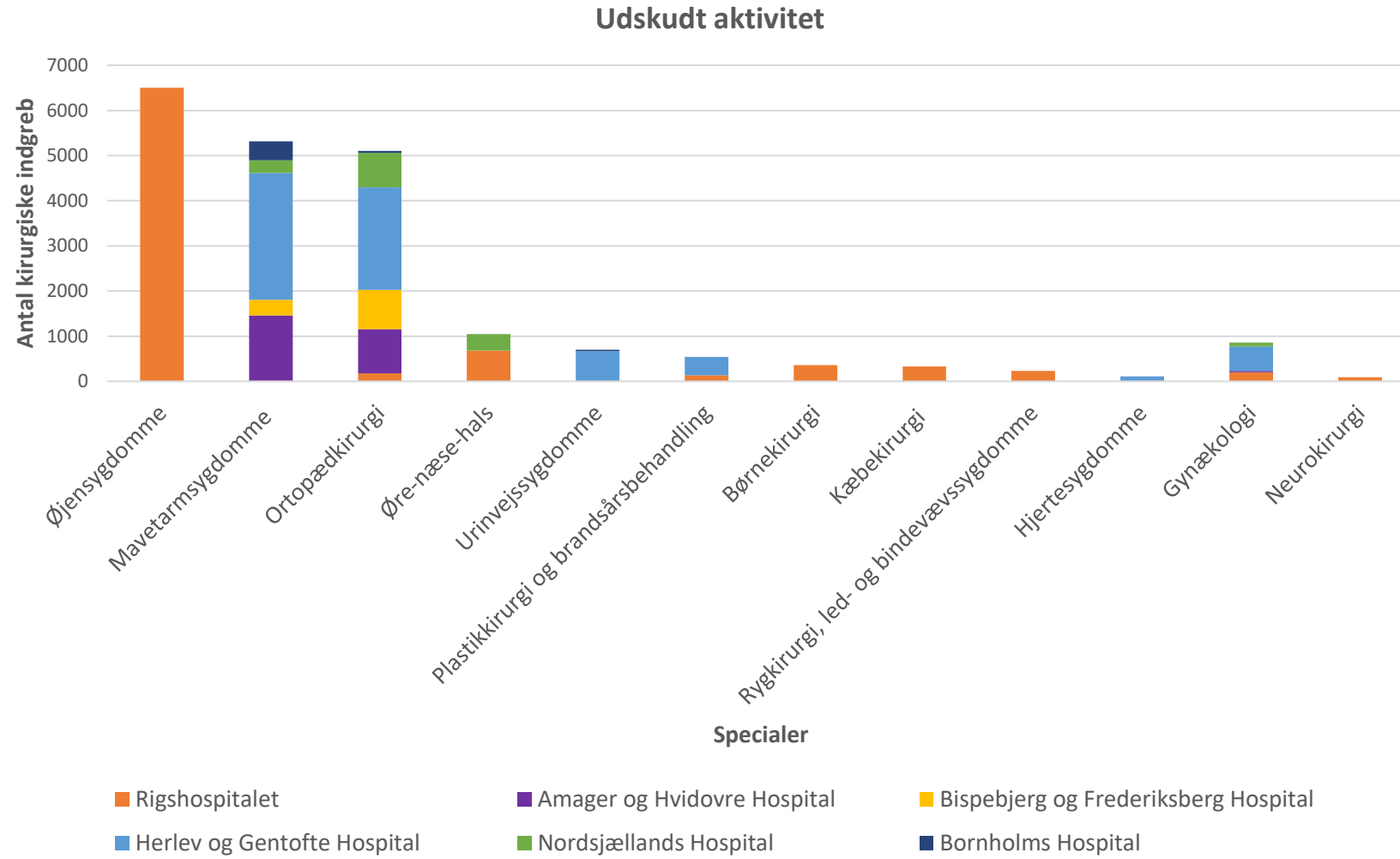
- Udskudt aktivitet opgøres kvartalsvis på baggrund af bidrag fra hospitalerne. På denne baggrund drøfter Forretningsudvalget afviklingen af udskudt aktivitet på følgende møder:
 - 7. juni 2022 (alternativt 14. juni)
 - 20. september 2022
 - 6. december 2022
 - 2023 – datoer følger senere
- Denne kadence følger den nationale opfølgning, som er aftalt mellem regionerne og sundhedsministeriet
- Udskudt aktivitet drøftes og følges tæt i hospitalsdirektørkredsen

Omfang af udskudt aktivitet

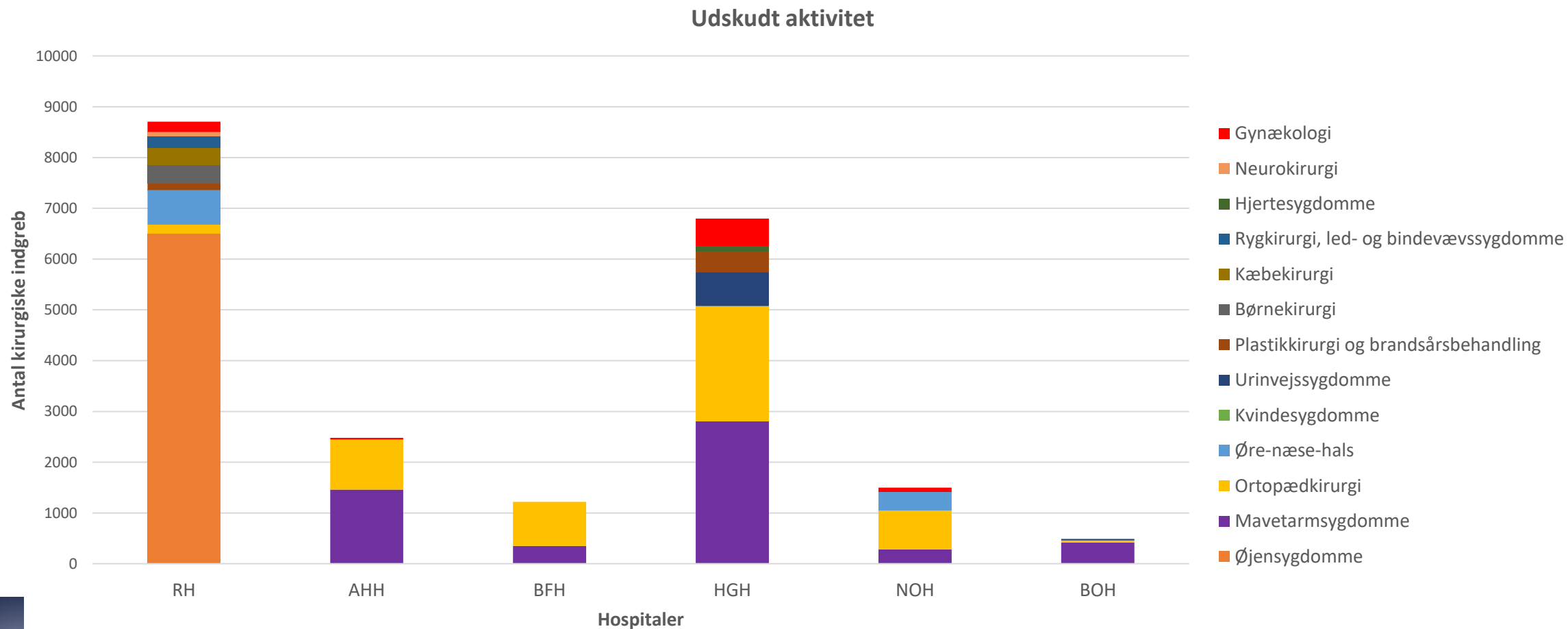
- Pr. 21. februar 2022 skønnes i Region Hovedstaden at være **21.000 kirurgiske indgreb**, der udestår at blive afviklet grundet COVID-19, strejke, mangel på personale mm.
- Sammenlignet med status pr. 6. januar 2022 er antallet af kirurgiske indgreb der udestår at blive afviklet nogenlunde status quo.
- Specialerne øjenssygdomme, mavetarmsygdomme, og ortopædkirurgi udgør tilsammen 80 % af den samlede udskudte kirurgiske aktivitet.
- To hospitaler (Rigshospitalet og Herlev og Gentofte Hospital tegner sig for 73 % af indgrebene)
- Den udskudte aktivitet på øjenområdet (31 %) varetages kun på Rigshospitalet

Specialer	RH	AHH	BFH	HGH	NOH	BOH	Total	Andel af samlet udskudt aktivitet
Øjenssygdomme	6500						6500	31%
Mavetarmsygdomme		1460	350	2805	282	417	5314	25%
Ortopædkirurgi	175	984	870	2270	763	42	5104	24%
Øre-næse-hals	681				367		1048	5%
Urinvejssygdomme				670		30	700	3%
Plastikkirurgi og brandsårsbehandling	137			404			541	3%
Børnekirurgi	360						360	2%
Kæbekirurgi	330						330	2%
Rygkirurgi, led- og bindevævssygdomme	230						230	1%
Hjertesygdomme				108			108	1%
Gynækologi	200	35		539	87		861	4%
Neurokirurgi	90						90	0%
Total	8.703	2.479	1.220	6.796	1.499	489	21.186	100%

Fordeling på specialer

Fordeling på hospitaler

Karakteristika for udskudt aktivitet (1)

- I visiteringen af patienter bliver akutte patienter prioriteret. De patienter, der er tale om i denne plan, er derfor patienter, der lægefagligt er vurderet til at kunne få udskudt deres operation
- Mange patienter er allerede tilbudt operation på privathospitaler, og fremgår derfor ikke af opgørelsen over udskudt aktivitet
- Der sker en løbende lægefaglig vurdering af patienterne og prioritering af, hvem der har behov for at komme til først, herunder ud fra sygdom og hvor længe de allerede har ventet.

Karakteristika for udskudt aktivitet (2)

På tværs af hospitaler ses særligt følgende udskudte operationer indenfor specialet *ortopædkirurgi*:

- Hofte- og knæledsalloplastik (primært indenfor hovedfunktion)
- Fod- og håndkirurgiske operationer (hovedfunktion og regionsfunktion)
- Idrætskirurgiske operationer (hovedfunktion og specialfunktion)
- Skulderkirurgi (hovedfunktion og specialfunktion)

Indenfor *mave-tarmsygdomme* ses særligt følgende udskudte operationer:

- Stomi operationer: anlæggelse og tilbagelægning (hovedparten er specialfunktioner)
- Galdeoperationer (hovedparten er specialfunktioner)
- Brokoperationer (hovedparten er specialfunktioner)
- Skopier (hovedfunktion og specialfunktion)

Karakteristika for udskudt aktivitet (3)

- På tværs af hospitaler ses særligt følgende udskudte operationer indenfor specialet *øjensygdomme*. Hovedparten er regionsfunktioner og der benyttes udbudsaftaler med private aktører:
 - Grå stær
 - Externa
 - Nethindekirurgi
 - Skelekirurgi
 - Laserbehandling
 - Refraktiv kirurgi
- Øjenoperationerne er generelt mindre (opgjort i DRG værdi) sammenlignet med de øvrige operationer

Sengelukninger og lukkede operationslejer

Hospital	Antal lukkede senge*	Årsager	Antal lukkede operationslejer	Årsager
Rigshospitalet	104 (senge i alt: 1.061)	Personalemangel og sygdom	33 (lejer i alt: 270)	Personalemangel og sygdom
Amager og Hvidovre Hospital	44 (heraf 12 på kirurgisk sengeafsnit) (senge i alt: 641)	Vakancer blandt plejepersonalet	Ikke planlagt lukkede operationslejer (lejer i alt: ca. 85 + dagkirurgi)	---
Bispebjerg og Frederiksberg Hospital	45 (senge i alt: 467)	Mangel op plejepersonale	Ca. 20 lejedage om ugen svarende til 25 pct. (lejer i alt: ca. 80)	Mangel på anæstesipersonale
Herlev og Gentofte Hospital	84 (senge i alt: 770)	Personalemangel og sygdom	Herlev: ca. 25 lukkede lejer om ugen (lejer i alt ca. 110 lejer om ugen) Gentofte: ca. 14 lukkede lejer om ugen (lejer i alt ca. 97 om ugen)	Vakancer. Flytning af brystkirurgien fra Rigshospitalet til Gentofte Hospital d. 1. maj
Nordsjællands Hospital	5 ortopædkirurgiske senge (senge i alt: 558)	Den aktuelle nedsatte OP kapacitet – senge som primært bruges til de elektive OP-patienter.	15 ugentlige lejer (lejer i alt: 100)	Vakancer blandt anæstesisygeplejersker
Bornholms Hospital	Ingen sengelukninger (senge i alt: 88)	---	15 ugentlige lejer (lejer i alt: 30)	Lægemangel eller COVID-19 sygdom blandt lægerne.

*Opgjort primo marts 2022

Tidshorisont for afvikling af udskudt aktivitet (1)

- Amager og Hvidovre Hospital, Rigshospitalet og Nordsjællands Hospital forventer inden for den nærmeste tid at være oppe på normalt aktivitetsniveau. Dog er tidshorisonten ift. at komme på normalt aktivitetsniveau for nogle områder sommer/efterår 2022, f.eks. kæbekirurgi og øre-næse-hals.
- Disse hospitaler er også i gang med afvikling af udskudt aktivitet på nogle områder. På de fleste områder forventer de at have afviklet den udskudte aktivitet inden udgangen af 2022 eller primo 2023.
- Bornholms Hospital, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, og Herlev og Gentofte Hospital kan på de fleste områder endnu ikke vurdere, hvornår de er oppe på et normalt aktivitetsniveau. Derfor kan der heller ikke angives en mere præcis tidshorisont for afvikling af alt udskudt aktivitet.

Tidshorisont for afvikling af udskudt aktivitet (2)

- Øjensygdomme: Varetages på Rigshospitalet og forventes afviklet medio 2022
- Mave-tarmsygdomme: Varetages på alle hospitaler (undtagen Rigshospitalet), ambitionen er at størstedelen af den udskudte aktivitet er afviklet i 2022
- Ortopædkirurgi: Varetages på alle hospitaler, ambitionen er at størstedelen af den udskudte aktivitet er afviklet i 2022

Tidshorisont for afvikling af udskudt aktivitet (3)

- Der er en række forudsætninger for, at det er muligt at afvikle den udskudte aktivitet inden for den estimerede tidshorisont:
 - Rekrutteringssituationen og villighed til at tage ekstra arbejde
 - Omfang af sygdom/ fravær samt aflysninger pga. COVID-19
 - Ændring i antallet af henvisninger efterhånden som vi vender tilbage til en normal hverdag
 - Eventuelt behov for at behandle tilskadekomne fra krigen i Ukraine
- Disse forhold giver en betydelig usikkerhed i vurderingen af tidshorisont for afvikling af udskudt aktivitet

Indsatser for at øge kapaciteten

- Hospitalerne har udarbejdet planer for afvikling af udskudt aktivitet for de enkelte områder. Heri indgår blandt andet:
 - Indsatser målrettet rekruttering og fastholdelse af anæstesisygeplejersker
 - Brug af FEA-aftaler
 - Opgaveglidning: Flere SOSU-stillinger og færre sygeplejerskestillinger
 - Gennemgang af ventende patienters behandlingsbehov med vurdering af andre behandlingsmuligheder, fx med omlægning til dagkirurgi og øget brug af lokalanæstesi
 - Optimering af udnyttelse af lejer ved at se på fx vendetider, operationsplanlægning, brug af faggrupper mm.
 - Brug af privathospitaler og udlægning til speciallægepraksis, herunder nye samarbejdsformer

Tværregionale indsatser

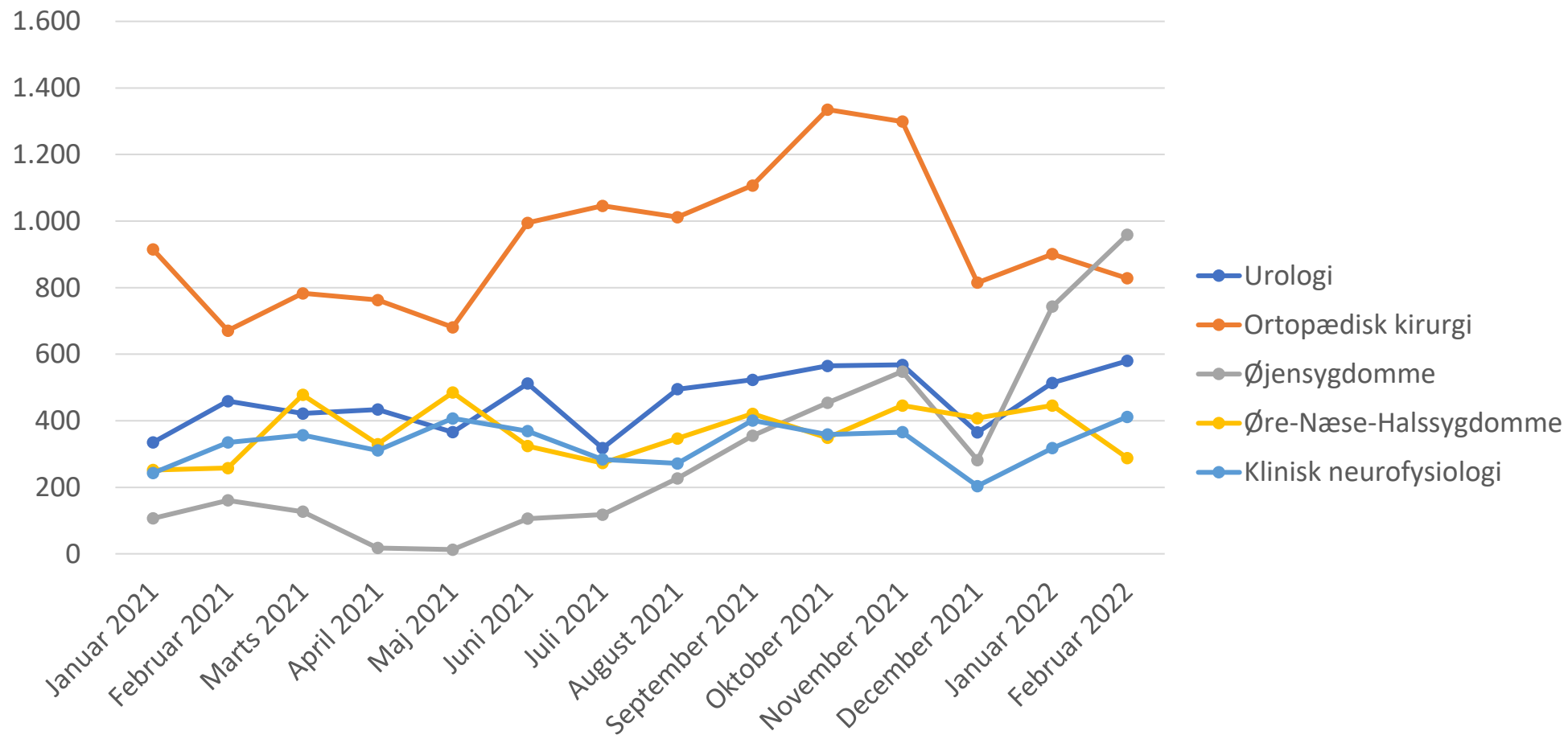
- Afdelingerne har tæt kontakt til de øvrige hospitaler indenfor samme speciale. Der er kapacitetsudfordringer på alle hospitaler, hvilket medfører begrænsede muligheder for at hjælpe hinanden på tværs.
- Behov for på regionalt plan at øge antallet af uddannelsesstillinger for anæstesisygeplejersker mhp. at sikre en robust operationskapacitet
- Der ses nærmere på brug af det eksisterende anæstesipersonale på tværs af hospitaler
- Ved flytning af funktioner er der opmærksomhed på at hospitalerne aflaster hinanden
- Fokus på udnyttelse af lokaler, i tilfælde hvor dette er flaskehalsen

Brug af privat kapacitet

- I februar 2022 er der omvisiteret 43 % flere til privathospitaler sammenlignet med februar 2021
- Generelt bliver den private kapacitet udnyttet i det omfang, det er fagligt muligt. En del af den tilbageværende udskudte aktivitet er specialiserede operationer, som ikke foretages privat som fx idrætskirurgi, eller for patienter med komplekse sygdomme.
- Der arbejdes nogle steder på nye samarbejdsformer. På øjenområdet er der fx indgået en ny aftale, hvor privathospitalet stiller anæstesipersonale og lokaler til rådighed. Læger kommer fra regionen.
- Opmærksomhed på risiko for personaleglidning
- Opmærksomhed på uddannelsesforpligtigelser, hvis store dele af lette operationer flyttes til privathospitaler, da dette gør det vanskeligt at uddanne nye kirurger.

Samlet antal omvisiteringer til privathospitaler opdelt på måneder pr. 1. marts 2022													
	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Total
2019	6.279	4.924	5.245	4.928	5.349	5.331	4.789	4.681	5.752	6.173	5.982	4.733	64.166
2020	5.174	4.725	2.868	2.011	4.324	5.800	4.513	4.751	4.870	6.272	6.217	4.624	56.149
2021	6.046	5.127	6.866	6.287	5.731	6.291	6.042	5.690	7.481	6.767	7.914	4.830	75.072
2022	7.381	7.321											

Antal henvisninger til behandling i privat regi (opdelt på specialer)

Udlægning til speciallægepraksis

- Permanent aftale om *"udlægning af sygehusbehandling til speciallægepraksis"* mellem Danske Regioner og Foreningen af Praktiserende Speciallæger trådte i kraft d. 1. januar 2022
- Aftalen er en fortsættelse af den "midlertidige aftale" om udlægning af sygehusbehandling til speciallægepraksis, som i april 2020 blev indgået i forbindelse med COVID-19 pandemien for at aflaste hospitalerne.
- Patienter, som visiteres via aftalen, bibeholder deres patientrettigheder efter Sundhedsloven, som hvis de var henvist til behandling på hospital herunder ret til hurtig udredning og behandling, frit og udvidet frit sygehusvalg, befordring m.v. Det er hospitalet, som indhenter patientens mundtlige eller skriftlige samtykke til at modtage behandling i speciallægepraksis.
- Hospitalerne har fortsat stor interesse i at viderevisitere patienter til speciallægepraksis med henblik på at afvikle ventelister. Samtidig har hospitalsafdelinger, der ikke tidligere har benyttet den midlertidige udlægningsaftale, ønsket at viderevisitere patienter til speciallægepraksis med henblik på aflastning. Det gælder specialerne pædiatri, neurologi, gynækologi, kardiologi og anæstesiologi.
- Anvendelsen af udlægningsaftalen vil løbende blive monitoreret, og forretningsudvalget vil kvartalsvis få forelagt en oversigt over antallet af henviste patienter.